

Vrienden van het Airborne Museum

NIEUWSBRIEF No. 7

AUGUSTUS 1982

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
telefoon 085 - 337710

Redactie:
Drs. R. P. G. A. Voskuil

Beste Vrienden,

Onze Vereniging krijgt steeds meer bekendheid en dat is erg verheugend. Voor het eerst woonde een afvaardiging van het bestuur een coördinatievergadering bij over de Airborne Wandeltocht en de September-herdenking. Bij deze vergadering waren verder vertegenwoordigd de Politie Sportvereniging "Renkum", de Stichting "Lest We Forget", het Polen-Driel Comité en de Stichting Airborne Museum. Het tijdens deze vergadering besproken programma van de September-herdenking vindt U elders in dit nummer van de Nieuwsbrief.

Hoewel de voorbereidingstijd wat beperkt is, streven we ernaar bij de Airborne Wandeltocht op 4 september a.s. "aan de weg te timmeren" en meer bekendheid te geven aan het bestaan van onze Vereniging.

Dit laatste deden we ook toen we op 26 juni tijdens de wandel-excursie letterlijk "de straat opgingen". De belangstelling van de leden was overweldigend. We telden meer dan 120 deelnemers, uit alle delen van het land! Dankzij deze grote opkomst en de medewerking van het Stichtingsbestuur, de directeur en medewerkers van het Museum en dankzij de mondelinge en visuele informatie van de heren Groeneweg, Van Roekel en Voskuil, alsmede de Arnhem-veteranen Ken Scott-Phillips en Reg Whotton, kunnen we terugzien op een geslaagde thema-middag. Allen hartelijk dank!

Gezien de vele positieve reacties overweegt het bestuur in de toekomst meer van dergelijke thema-middagen te organiseren. Uw suggesties hierover worden gaarne tegemoet gezien.

Tot slot verzoeken wij leden, die tijdens de excursie foto's maakten, en die een af-druk hiervan willen afstaan voor ons archief, dit te melden aan het secretariaat. Bij voorbaat vriendelijk dank voor Uw medewerking!

Drs. J. Smits, voorzitter.

In Memoriam Henk Aalbers.

Op 7 juli j.l. is geheel onverwachts op 64-jarige leeftijd overleden de heer H.G. Aalbers. Henk Aalbers was in Oosterbeek vanaf het begin nauw betrokken bij de jaarlijkse Airborne-herdenkingen. Hij had zeer veel belangstelling voor alles wat verband hield met de Slag bij Arnhem en hij was een geïnteresseerd lid van onze Vereniging. Onze gedachten en ons medeleven gaan uit naar zijn vrouw, kinderen en naaste familie, die door dit verlies wel heel zwaar getroffen zijn.

Bericht van de leden-administratie.

Hoewel dit aan de meeste leden wel bekend is, willen wij U erop wijzen dat het verenigingsjaar van onze Vereniging samenvalt met het kalenderjaar. Berichten over eventuele opzeggingen van het lidmaatschap dienen uiterlijk 1 december binnen te zijn.

Programma van de 38ste herdenking van de Slag bij Arnhem.

Onderstaand programma werd ons ter beschikking gesteld door de Stichting "Lest We Forget".

Donderdag 16 september: Ca. 20.00 uur: Aankomst van de Britse en Poolse pelgrims aan de achterzijde van het Gemeentehuis in Oosterbeek.

Vrijdag 17 september: 18.00 uur: Algemene Jaarvergadering van de Arnhem Veterans Club in de Concertzaal in het Benedendorp in Oosterbeek.

20.00 uur: Reünie van de Arnhem Veterans in dezelfde zaal. Zowel de Jaarvergadering als de Reünie zijn uitsluitend toegankelijk voor leden van de Arnhem Veterans Club.

Zaterdag 18 september: 9.00 uur: Verzamelen bij het Stadhuis in Arnhem voor deelname aan de kranslegging bij de Rijnbrug om 9.30 uur. Parkeren op de Markt tegenover het Stadhuis. Aan de kinderen van de gastgezinnen wordt gevraagd een boeketje bloemen te leggen bij het monument in de Berenkuil.

10.00 uur: Officiële receptie door het Gemeentebestuur in het Stadhuis te Arnhem.

12.00 uur: Dropping van parachutisten op de Ginkelse Heide. Na de dropping is er een korte herdenkingsplechtigheid bij het monument op de Ginkelse Heide.

15.00 uur: Kranslegging bij het Poolse monument in Driel.

19.45 uur: Taptoe op de markt voor het Gemeentehuis in Oosterbeek.

21.00 uur: Social Evening met dansen voor alle Britse gasten met hun gastgezinnen in de Concertzaal in Oosterbeek.

Zondag 19 september: 8.30 uur: Holy Communion Service in de Ned.Herv.Kerk in het Benedendorp in Oosterbeek.

9.30 uur: Mis in de R.K.Kerk aan de Utrechtseweg in Oosterbeek.

11.00 uur: Herdenkingsdienst onder auspiciën van het Airborne Forces Security Fund op het Airborne Kerkhof in Oosterbeek. Uit naam van de Vereniging van Arnhem Veteranen verzoeken wij U vriendelijk tijdens de dienst op het kerkhof niet te roken of luid te spreken.

14.00 uur: Boottocht op de Rijn voor de pelgrims en genodigden.

Maandag 20 september: Vertrek van de Britse en Poolse gasten.

Gastgezinnen gevraagd voor Britse en Poolse pelgrims.

Als U tijdens de September-herdenking wilt fungeren als gastgezin voor oud-strijders of hun familie, zoudt U dan zo vriendelijk willen zijn dit schriftelijk op te geven aan Mevrouw A.W.Winkler-Koert, Van Borsseleweg 13, 6862 BG Oosterbeek?

Horsa-zweefvliegtuigen in miniatuur.

In één van de benedenzalen van het Airborne Museum staat een vitrine met een drietal grote modellen van Horsa-zweefvliegtuigen.

Twee enthousiaste Nederlandse modelbouwers, de heren B.Belonje en A.van Pelt, hebben enige jaren lang bijna al hun vrije tijd besteed aan het verzamelen van informatie over dit type zweefvliegtuig en aan het bouwen van de modellen. Over dit type vliegtuig zijn relatief weinig gegevens voorhanden. Van de ca. 2000 tijdens de Tweede Wereldoorlog gebouwde Horsa's is er niet één compleet bewaard gebleven. Slechts een drietal cockpits en een incomplete romp zijn nog in Britse musea aanwezig. Toch zijn de heren Belonje en Van Pelt erin geslaagd met behulp van foto's, tekeningen en instructieboeken de zweefvliegtuigen tot in het kleinste detail in miniatuur na te bouwen.

De modellen, schaal 1 : 32, zijn gemaakt van perspex. Na het vervaardigen van houten mallen voor cockpit, romp, staart en vleugels, werd het perspex verhit en om de mallen geperst. De zo vervaardigde perspex onderdelen werden vervolgens om een frame van spanten en langsliggers opgebouwd. Het interieur van de cockpit van de modellen is aan de hand van het "Pilot's Manual" gebouwd en bevat behalve het instrumentenpaneel o.a. drie "Compressed Air Bottles" voor de remflappen, een TR9 radio, een accu voor de verlichting en een rekje voor seinpistool-patronen.

De opstelling van de modellen in de vitrine is niet willekeurig, maar werd gereconstrueerd met behulp van op 17 september 1944 gemaakte lucht- en grondfoto's van de

landingsterreinen bij Wolfheze. De opstelling laat zien hoe drie Horsa-gliders, waarmee troepen en materieel van de Eerste Luchtlandingsbrigade werden vervoerd, direct na het neerkomen op landingszone "S" worden uitgeladen.

De Horsa met de vaste staart vervoerde manschappen die op banken tegenover elkaar zaten. Na de landing verlieten ze het toestel door de voor- en achterdeur. Van de beide andere Horsa's zijn de staarten losgemaakt. Via ijzeren laadgoten worden jeeps, een trailer en een 6-ponder anti-tankkanon naar buiten gereden. Ook aan deze onderdelen van de modellen is zeer veel zorg besteed.

De vele lovende woorden van o.a. ex-Glider Pilots over de modellen vormen het bewijs dat de beide modelbouwers een uniek werkstuk hebben afgeleverd, waarvoor het Airborne Museum hen zeer dankbaar is.

De door de heren Belonje en Van Pelt gebouwde modellen van de Horsa-zweefvliegtuigen zijn nauwelijks van echte Horsa's te onderscheiden, zoals op bovenstaande foto is te zien. Voor het maken van deze foto werden de modellen buiten opgesteld en van dichtbij gefotografeerd. (foto: B.de Reus)

Openingstijden Airborne Museum tijdens de September-herdenking.

Op donderdag 16 september en vrijdag 17 september zal het Airborne Museum open blijven tot ca. negen uur 's avonds.

Openstelling Oude Kerk in het Benedendorp in Oosterbeek.

De Oude Kerk aan de Benedendorpsweg te Oosterbeek is gedurende de maanden juni tot en met september voor bezichtiging opengesteld op dinsdagmiddag en donderdagmiddag van twee tot vijf uur.

Wilt U buiten de officiële openingstijden de kerk bezoeken, dan dient U contact op te nemen met het Kerkelijk Bureau, Utrechtseweg 218 te Oosterbeek, tel. 085-333094, of met de heer Vergunst, Benedendorpsweg 127 te Oosterbeek, tel. 085-333728, of met de heer Van Deventer, Benedendorpsweg 131 te Oosterbeek, tel. 085-332122.

Luitenant-Kolonel Mackenzie schenkt baretspeld.

Luitenant-Kolonel Charles Mackenzie, tijdens de Slag bij Arnhem Stafofficier Operaties in de staf van Generaal-Majoor Urquhart, heeft het Airborne Museum zijn originele baretspeld cadeau gedaan. Deze baretspeld van zijn oorspronkelijke regiment, de "Queen's Own Cameron Highlanders", droeg Mackenzie tijdens de septemberdagen in 1944. De speld is nu te zien in het diorama van Urquhart's hoofdkwartier in de kelder van het Airborne Museum.

Uitbreiding van de collectie radiozend-ontvangers.

De heer C.W.Weimar uit Zeist heeft ons Museum een aantal radiozend-ontvangers uit de Tweede Wereldoorlog geschonken. Deze belangrijke collectie bestaat uit twee Britse zend-ontvangers van het type 19, twee van het type 38, een R-109 ontvanger en een Duitse "Tornister"-ontvanger. Alle apparatuur, compleet met bijbehorende onderdelen en bedieningsvoorschriften, verkeert nog in uitstekende staat.

Opnieuw schenking van bloedplasma-set.

In de vorige Nieuwsbrief hebben wij melding gemaakt van de schenking van twee flessen bloedplasma en de bijbehorende slang met naald. De heer J.Pol uit Arnhem heeft het Museum nu verrijkt met een metalen kistje, waarin zich een fles gedroogd plasma, een fles steriel water en een complete set slangen bevinden. De rubber slangen en de naalden zitten nog in hun originele verpakking. Ook deze belangrijke aanwinst zal worden tentoongesteld in het diorama van de Rode Kruispost in de kelder van het Museum.

Gift voor verbetering van de rolstoellift voor gehandicapten.

Het Comité Zomerzegels heeft een bedrag van f 22.000.- ter beschikking gesteld voor de verbetering van één van de rolstoelliften van het Airborne Museum. Het is gebleken dat de plaats van de rolstoellift aan de voorzijde van Hartenstein problemen oplevert. Er is daarom besloten een nieuwe lift te installeren aan de achterzijde van het gebouw, vlakbij de huidige hoofdingang van het Museum.

○ Nieuw "Airborne Museum" in Normandië.

In de nacht van 5 op 6 juni 1944 landde de 6de Britse Airborne Divisie in het gebied oostelijk van de Normandische stad Caen. De divisie maakte deel uit van de reusachtige Geallieerde strijdmacht, die was begonnen met de bevrijding van het vaste land van Europa. Een van de taken die deze luchtlandingsdivisie moest uitvoeren, was de verovering van een complex zwaar verdedigde Duitse bunkers bij het dorpje Merville, waarin, naar men vermoedde, 150 mm. kanonnen stonden opgesteld. Deze Duitse batterij zou een ernstige bedreiging kunnen vormen voor de Britse en Canadese troepen, die in de ochtend van de 6de juni op de stranden westelijk van Quistreham zouden landen. Het 9de Parachutisten Bataljon onder bevel van Luitenant-Kolonel Terence Otway moest deze batterij vernietigen.

De aanval verliep echter geheel anders dan was voorzien. Slechts 150 van de 750 parachutisten die waren gesprongen bereikten het verzamelpunt en bijna alle zwaardere wapens waren bij de landing verloren gegaan. Toch lukte het Otway met deze kleine groep, na hevige gevechten, de batterij te veroveren. Toen de parachutisten de kanonnen onschadelijk wilden maken bemerkten zij echter dat in de bunkers geen 150 mm. geschut stond opgesteld, maar 75 mm. geschut, dat nauwelijks gevaar zou hebben opgeleverd voor de landingen aan de kust.....

Het verhaal van deze operatie is nu uitgebreid beschreven in een nieuw boek, getiteld "The Big Drop", door John Golley, uitgegeven door Jane's Publishing Company in Londen. De eerste exemplaren van dit boek werden op 5 juni van dit jaar uitgereikt aan veteranen van het 9de Parachutisten Bataljon, tijdens de opening van een nieuw museum in één van de grote bunkers van de voormalige Duitse batterij bij Merville.

In dit museum wordt een beeld gegeven van de voorbereidingen en het verloop van de aanval. Wij wensen dit nieuwe "Airborne Museum" in Merville alle belangstelling toe die het verdient, opdat ook deze episode uit de geschiedenis van D-day niet wordt vergeten.